

Phẩm 4: TÍN GIẢI

Bấy giờ các vị Tuệ mạng Tu-bô-đề, Đại Ca-chiên-diên, Đại Ca-diếp, Đại Mục-kiền-liên, được từ nơi Phật nghe pháp chưa từng có. Đức Thế Tôn thọ ký cho Xá-lợi-phất sẽ thành Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác nên phát tâm hy hữu rất vui mừng, rời chỗ ngồi đứng dậy sửa y phục, bày vai bên phải, quỳ gối bên phải, chắp tay cúi mình, nhất tâm cung kính, chiêm ngưỡng tôn nhan Đức Phật, thưa:

–Chúng con đứng đầu trong hàng Tăng, đều đã già nua, tự cho mình đã chứng Niết-bàn, không còn làm gì nữa nên không cần phải cầu Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác.

Bạch Thế Tôn! Từ xưa Thế Tôn nói pháp đã lâu, chúng con ngồi nơi tòa, thân thể mỏi mệt chỉ nhớ nghĩ Không, Vô tướng, Vô tác, đối với các pháp du hý thần thông, làm thanh tịnh cõi Phật, độ thoát chúng sinh của Bồ-tát, chúng con không ưa thích.

Vì sao? Thế Tôn khiến chúng con ra khỏi ba cõi được chứng Niết-bàn nhưng vì tuổi đã già nua, cho nên đối với quả vị Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác mà Phật giáo hóa cho Bồ-tát, chúng con không ưa thích chút nào.

Hôm nay được nghe Phật thọ ký cho hàng Thanh văn sẽ thành Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác, chúng con vô cùng vui mừng được điều chưa từng có không ngờ bỗng nhiên được nghe pháp hiếm có, tự cảm thấy hạnh phúc được lợi hoan hảo lớn, vô số châu báu không cầu tự nhiên có

Bạch Thế Tôn! Chúng con xin nói ví dụ để làm rõ ý nghĩa này. Ví như có một người tuổi còn thơ ấu, bỏ cha trốn đi, ở lâu nơi nước khác, hoặc mười, hai mươi đến năm mươi năm, tuổi đã lớn lại thêm nghèo khổ, dong ruồi khắp nơi để tìm ăn mặc, lần lần tình cờ về đến nước mình.

Người cha từ trước đến nay tìm con không gặp, mới ở lại trong thành nọ. Nhà ông giàu có, cửa cải rất nhiều, các kho báu vàng bạc, lưu ly, san hô, hổ phách, pha lê, ngọc... đều đầy dãy, tôi tớ phục vụ, người hầu hạ rất đông, xe voi, xe ngựa, xe trâu, xe đê nhiều vô số, lợi tức buôn bán đến khắp các nước, khách buôn bán rất đông.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Lúc ấy, người con nghèo khổ đi đến các xóm làng, phố phường lần hồi đến thành người cha ở. Người cha luôn nhớ con, xa con đã hơn năm mươi năm mà chưa từng nói với ai điều này, chỉ luôn thương nhớ và rất lo lắng. Ông nghĩ mình đã già nua, có nhiều của cải, các kho vàng bạc, châu báu đầy dãy nhưng không có con nối dòng, một mai chết đi của cải tản thất không có người để giao phó. Vì vậy, lúc nào cũng lo nghĩ đến con. Ông lại nghĩ: “Phải chi ta tìm được con để giao phó của cải, thanh thản vui vẻ thì không còn lo âu.”

Bạch Thế Tôn! Lúc ấy cùng tử đi làm thuê, lần hồi tình cờ đến nhà người cha, đứng ở bên cửa, trông thấy cha mình, ngồi giường Sư tử, có ghế báu đỡ chân, các Bà-la-môn, Sát-đế-lợi, cung kính bao quanh, đeo chuỗi anh lạc, trân châu giá trị ngàn vạn để trang sức, người tôi tớ hầu hạ, tay cầm phất trần trắng, đứng hầu hai bên, màn báu che trên, lọng hoa rủ xuống, nước thơm rưới đất, rải hoa đẹp, trưng bày vật báu, phát ra, thu vào, lấy, cho... có các sự trang sức, oai đức tôn trọng như vậy. Cùng tử thấy cha có thể lực lớn, liền kinh sợ, hối hận sao mình lại đến đây. Thầm nghĩ: “Ông này chắc là vua, hoặc cũng bằng vua, không phải là chỗ để bỏ sức làm thuê kiếm tiền, chẳng bằng đến xóm nghèo, có chỗ để ra sức làm mướn đổi lấy cơm áo. Nếu đứng đây lâu, bị thấy ta sẽ bị bắt buộc làm việc.” Nghĩ xong bỏ chạy thật nhanh.

Lúc đó ngồi trên tòa Sư tử, nhìn thấy liền biết con mình, ông trưởng giả rất vui mừng, suy nghĩ: “Kho tàng tài sản của ta đã có người giao phó. Ta luôn nhớ nghĩ đến con, làm sao để gặp nó, bỗng nhiên nó tự đến, thật vừa ý ta, tuy tuổi đã già nua nhưng ta vẫn còn tham tiếc.” Liền sai người hầu đuổi theo bắt lại.

Bấy giờ, người hầu chạy mau bắt lại, cùng tử kinh sợ lớn tiếng kêu oan:

– Tôi không xúc phạm ai sao lại bị bắt?

Người hầu càng giữ chặt lôi nhanh dẫn về.

Khi đó cùng tử tự nghĩ: “Mình không có tội mà bị bắt phen này chắc chết” lại càng hãi hùng bất tỉnh ngã xuống đất.

Người cha trông thấy, bảo người hầu:

– Chẳng cần người này nữa, thôi khỏi bắt đem về, hãy đem

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

nước lạnh rưới cho nó tinh lại, đừng nói gì với nó.

Vì sao? Cha biết con mình ý chí thấp hèn, tự biết mình cao quý làm cho con khiếp sợ, biết chắc là con nên tìm cách không nói cho người khác biết đó là con mình, rồi sai người hầu nói: “Ta thả ngươi đi đâu thì tùy ý”. Cùng tử vui mừng được điều chưa từng có, liền đứng dậy đi đến xóm nghè để tìm cơm áo.

Lúc ấy, muôn dù dỗ con mình, trưởng giả bày cách bí mật sai hai người thân thể tiêu tụy, không có oai đức:

– Các ngươi hãy đến đó, từ từ nói với cùng tử “Có chõ làm này trả giá rất cao”. Nếu nó chịu thì đưa nó về đây làm, hễ nó hỏi làm việc gì, hãy nói là “thuê hốt phân, hai chúng tôi cũng làm chung với anh”. Hai người liền đi tìm cùng tử gặp rồi trình bày sự việc trên. Cùng tử hỏi giá cả xong đến hốt phân.

Người cha thấy con rất thương xót nhưng vẫn còn nghi ngờ.

Một ngày nọ, đứng nơi cửa sổ nhìn thấy thân con ốm yếu tiêu tuy, phân đất bụi bặm dơ dáy, ông liền cởi chuỗi ngọc, áo tốt mịn màng, các thứ trang sức ... mặc vào áo thô rách, nhơ nhớt, đính đầy bụi đất, tay cầm đồ hốt phân, bộ dạng đáng ghê sợ, bảo những người làm: “Các ông hãy siêng năng, đừng lười biếng”. Tìm cách để đến gần con, ông bảo:

– Này anh! Hãy làm luôn ở đây, đừng đi nơi khác ta sẽ trả thêm tiền cho anh, mọi thứ cần dùng như thau gạo, bột, muối, dấm... anh đừng ngại, có người tớ già sẽ cung cấp đầy đủ, cứ yên tâm. Ta như cha của anh, đừng lo lắng. Vì sao? Vì tuổi ta đã già lớn mà anh thì còn trẻ mạnh, khi làm việc anh luôn không giả dối, lười biếng, giận hờn, nói lời oán trách, ta thấy anh không có những tánh xấu như các người làm khác, anh như con của ta.

Trưởng giả liền đặt tên cho cùng tử ấy là “con”. Tuy có vui mừng về điều này nhưng cùng tử vẫn tự cho mình là người làm thuê thấp hèn. Vì vậy trong hai mươi năm trưởng giả thường sai anh ta làm việc hốt phân. Sau đó cùng tử mới dần dần tin tưởng ra vào không còn ngại ngùng, nhưng vẫn ở nguyên chõ cũ.

Bạch Thế Tôn! Khi ấy vì bị bệnh, tự biết mình không bao lâu sẽ chết, trưởng giả bảo cùng tử:

– Ta có kho báu vàng bạc đầy dây, số lượng trong ấy bao nhiêu,

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

thu chi thế nào con phải biết hết. Lòng ta như thế, con hãy thuận theo ý ta. Vì sao? Nay ta cũng giống như con, nên cố để ý đừng cho sót mất.

Cùng tử nghe lời, lãnh biết các vật vàng bạc châu báu và các kho tàng nhưng không hề có ý lấy một thứ gì đáng giá bằng bữa ăn. Anh ta vẫn còn ở chỗ cũ, tâm chí thấp hèn vẫn chưa bỏ được.

Ít lâu sau, trưởng giả biết ý con dần dần thông suốt, đã có chí lớn và tự chê tâm ngày trước, lúc gần chết, ông gọi con đến và mời đầy đủ bà con thân thuộc, quốc vương, quan đại thần, Sát-đế-lợi, cursive ông nói:

– Xin các vị biết cho, đây là con tôi, do tôi sinh ra, ở trong thành nọ, bỏ tôi trốn đi, nổi trôi khổ sở hơn năm mươi năm, nó tên như vậy, ta tên như vậy. Xưa ta ở thành này lo lắng tìm kiếm, bỗng nhiên ở nơi đây gặp nó. Nó thật sự là con của ta, ta thật sự là cha nó. Tất cả của cải của ta đều thuộc con ta, sự phát ra thu vào con ta đều đã biết hết.

Bạch Thế Tôn! Bấy giờ nghe cha nói như vậy, cùng tử rất vui mừng được điều chưa từng có, suy nghĩ: “Ta vốn chẳng mong cầu mà của tự nhiên đến.”

Bạch Thế Tôn! Trưởng giả giàu có ấy là Đức Như Lai, chúng con đều giống như con Phật, Như Lai thường nói chúng con là con.

Bạch Thế Tôn! Vì ba khổ, chúng con chịu các phiền não thiêu đốt trong sinh tử, mê lầm chẳng biết, ưa thích các pháp nhỏ. Hôm nay Thế Tôn làm cho chúng con dẹp trừ những phân dơ, các pháp hý luận. Chúng con ở trong đó cố gắng tinh tấn đạt đến Niết-bàn, cái giá trị của một ngày đã được đây rồi, rất vui mừng tự cho là đủ, liền nói: “Trong pháp của Phật nhờ chuyên cần tinh tấn nên đạt được rất nhiều”. Nhưng trước kia biết chúng con ưa thích sự thấp kém, ham mê pháp nhỏ nên Thế Tôn liền bỏ hết không vì phân biệt, nói: “Các ông sẽ có phần trong kho báu tri kiến của Như Lai.”

Thế Tôn dùng sức phuơng tiện nói trí tuệ của Như Lai, chúng con theo Phật được Niết-bàn giá trị của một ngày, cho là đã đầy đủ. Đối với pháp Đại thừa không có chí mong cầu. Chúng con lại nương tựa vào trí tuệ Như Lai, đối với pháp mà Phật đã mở bày, diễn nói cho hàng Bồ-tát, chúng con cũng chẳng có chí mong cầu. Vì sao? Vì

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

biết chúng con thích pháp nhỏ. Phật dùng diệu lực của phuơng tiện thuận theo chúng con mà nói pháp, nhưng chúng con không biết minh thật sự là Phật tử. Hôm nay, chúng con mới biết đối với trí tuệ Phật, Thế Tôn không có lỗn tiếc. Vì sao? Vì chúng con vốn thật sự là Phật tử mà chỉ thích pháp nhỏ nếu chúng con ưa thích pháp lớn, Phật sẽ nói pháp Đại thừa cho chúng con.

Trong kinh này chỉ nói pháp Nhất thừa mà lúc xưa trước mặt các Bồ-tát, Phật chê trách Thanh văn ham pháp nhỏ, nhưng thật sự, Phật dùng pháp Đại thừa để giáo hóa. Vì thế chúng con nói: “Vốn không mong cầu những pháp báu lớn của Pháp Vương tự nhiên đến, những điều đáng được của Phật tử, chúng con đã đạt được.”

Bấy giờ, để nói lại nghĩa trên ngài Đại Ca-diếp nói kệ:

*Ngày nay chúng con
Nghe lời Phật dạy
Vô cùng vui mừng
Được chưa từng có,
Phật nói Thanh văn
Sẽ được thành Phật
Kho báu Vô thượng
Không cầu tự đến.
Giống như trẻ con
Thơ ngây không biết,
Bỏ cha trốn đi
Đến nước xa khác,
Trôi nổi khắp nơi
Hơn năm mươi năm
Cha nó buồn nhớ
Tìm kiếm khắp nơi.
Kiếm lâu mỏi mệt
Dừng lại một thành,
Xây dựng nhà cửa
Tự vui năm dục
Nhà ông giàu có
Rất nhiều vàng bạc
Xa cù, mã não*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẶNG KINH

*Trân châu, lưu ly
Voi, ngựa, bò, dê
Kiệu cảng, xe cộ
Ruộng đất, tôi tớ
Nhân dân rất đông,
Xuất nhập lời lãi
Khắp đến nước khác,
Khách hàng buôn bán
Nơi nào cũng có
Đông trăm ngàn ức
Vây quanh cung kính.
Thường được vua chúa
Yêu mến quan tâm
Các vị quan lại,
Đều rất tôn trọng
Vì các sự duyên
Lui tới rất đông.
Giàu có như vây
Có thế lực lớn
Nhưng đã già nua
Càng buồn nhớ con
Sớm chiều lo âu,
Ta gần chết rồi
Con dại bỏ ta
Hơn năm mươi năm
Kho tàng của cải
Phải làm sao đây?
Bấy giờ cùng tử
Vì tìm cơm áo
Ấp này ấp nợ
Nước này nước kia,
Có khi tìm được
Khi tìm chẳng được
Đói khát tiêu tụy
Thân sinh ghê lác,*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Dần dần trải qua
Đến thành cha ở
Lần hồi tình cờ
Tới trước nhà cha.
Lúc ấy trưởng giả
Đang ở trong nhà
Giăng màn báu lớn
Ngôi tòa Sư tử
Quyển thuộc vây quanh,
Nhiều người hầu hạ
Hoặc người tính toán
Vàng bạc của báu
Phát thu tài sản
Ghi chép sổ sách.
Cùng tử thấy cha
Giàu có oai nghiêm,
Cho là bậc vua
Hoặc bằng như vua,
Kinh sợ quái lạ
Sao lại đến đây.
Lại tự suy nghĩ
Nếu đúng đây lâu
Ta sẽ bị bắt
Ép buộc làm việc.
Suy nghĩ thế rồi
Liên chạy thật nhanh,
Hỏi thăm xóm nghèo
Muốn đến làm thuê.
Bấy giờ trưởng giả
Ngôi tòa Sư tử
Trông thấy con mình
Âm thầm nhận biết
Liền sai người hầu,
Đuổi theo bắt lại.
Cùng tử hoảng sợ

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẶNG KINH

Té xỉu xuống đất
Người này bắt mình,
Chắc mình bị giết
Sao vì cõm áo
Khiến ta đến đây.
Trưởng giả biết con
Ngu si thấp hèn
Chẳng tin lời mình
Chính là cha nó.
Ông liền tìm cách
Lại sai người khác
Mắt chót lùn xấu,
Không có oai đức
Các ngươi bảo nó
“Đến đây làm thuê
Hốt dọn phân đơ
Trả cho nhiều tiền.”
Cùng tử nghe xong
Vui mừng đi theo
Để hốt phân đơ
Dọn dẹp nhà cửa.
Trưởng giả trong nhà
Thường thấy con mình,
Nghĩ con ngu dại
Thích làm việc hèn.
Lúc đó trưởng giả
Mặc áo thô rách,
Cầm đồ hốt phân
Đến chỗ con làm
Tìm cách gân gùi
Bảo con gắng làm
Sẽ trả tiền thêm
Cho dầu xoa chân
Thức ăn đầy đủ
Nệm chiếu dày ấm,

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Dặn dò cẩn kẽ
Anh hãy ráng làm
Lại dịu dàng bảo
Anh như con ta.
Trưởng giả có trí
Khiến dần ra vào
Qua hai mươi năm,
Làm lụng việc nhà
Cho biết vàng bạc,
Trân châu, pha lê
Phát thu của cải
Đều cho biết hết.
Vẫn ở ngoài cửa
Ngủ nơi am tranh
Tự an phận nghèo
“Chẳng phải của mình”.
Cha biết lòng con
Dần dần tiến bộ,
Muốn cho cửa cải
Liền mời dòng họ
Quốc vương, đại thần
Sát-lợi, Cư sĩ,
Giữa những người ấy
Nói là con tôi
Bỏ tôi đi xa
Hơn năm mươi năm
Tự nhiên nó về
Hai mươi năm nay.
Xưa ở thành nợ
Mất đứa con này,
Ta tìm khắp nơi
Rồi đến nơi đây
Những gì ta có,
Nhà cửa, người làm
Đều giao cho nó*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẶNG KINH

Tùy ý sử dụng.
Con biết phận nghèo
Ý chí thấp hèn
Đang ở nhà cha,
Được nhiều của báu
Cùng với nhà cửa
Tất cả tài sản,
Vô cùng vui mừng
Được chưa từng có.
Phật cũng biết con
Ưa thích pháp nhỏ,
Chưa từng nói lời
“Các ông thành Phật”,
Mà nói chúng con
Được pháp vô lậu
Thành tựu pháp nhỏ.
Phật vì đệ tử
Thanh văn chúng con,
Nói đạo Vô thượng
Tu tập pháp này
Sẽ được thành Phật
Vâng lời Phật dạy
Vì các Bồ-tát,
Con dùng nhân duyên
Các loại thí dụ
Ngần ấy lời lẽ
Nói đạo Vô thượng.
Các vị Phật tử
Nghe con nói pháp
Ngày đêm suy gẫm
Tinh tấn tu tập
Bấy giờ chư Phật
Liền thọ ký cho
“Các ông đời sau
Sẽ được thành Phật.”

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẶNG KINH

*Tạng pháp bí mật
Của tất cả Phật
Chỉ thật sự nói
Cho các Bồ-tát
Không nói pháp này
Cho hàng Thanh văn;
Như đưa cùng tử
Được gân cha nó
Tuy biết của cải
Nhưng không muốn nhận.
Chúng con tuy nói
Kho báu pháp Phật,
Không có chí nguyễn
Cũng lại như vậy.
Con diệt nội kết
Tự cho là đủ,
Chỉ được điều này
Không biết gì khác.
Chúng con dù nghe
Pháp tịnh cõi Phật
Giáo hóa chúng sinh,
Cũng chẳng ưa thích.
Vì sao như vậy?
Tất cả các pháp
Đều là rỗng lặng
Không sinh, không diệt
Không lớn, không nhỏ
Vô lậu, vô vi.
Suy nghĩ vậy rồi
Không hề ưa thích
Chúng con từ lâu
Không có chí nguyễn
Không tham không thích
Trí tuệ của Phật
Đối với pháp mình*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẶNG KINH

*Cho đã hoàn hảo.
Chúng con từ lâu
Tu tập pháp không
Thoát khỏi hoạn nạn
Khổ não ba cõi
Thân cuối cùng trụ
Hữu dư Niết-bàn
Lời Phật dạy bảo
Chắc chắn đắc đạo,
Tức là có thể
Báo đáp ân Phật,
Chúng con tuy nói
Cho các Phật tử
Để cầu Phật đạo
Mà đối pháp này
Không hề mong muốn.
Đạo Sư buông bỏ
Biết rõ lòng con
Trước không khuyên gắng,
Chỉ nói lợi ích.
Như trưởng giả giàu
Biết con thấp hèn
Tim cách khéo léo
Dụ dỗ con mình
Sau đó giao phó
Tất cả tài sản.
Đức Phật cũng vậy
Làm việc hiếm có
Biết thích pháp nhỏ
Dùng lực phượng tiện,
Điều phục tâm con
Rồi dạy trí lớn
Chúng con ngày nay
Được chưa từng có.
Trước đây không mong*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẶNG KINH

*Giờ tự nhiên được
Như cùng tử ấy
Được nhiều của báu.
Bạch Đức Thế Tôn,
Con được đạo quả
Nơi pháp vô lậu,
Được mắt thanh tịnh
Chúng con lâu nay
Giữ giới Phật chế
Cho đến hôm nay
Mới được phước báo
Trong pháp của Phật
Tu hành phạm hạnh
Được quả Vô lậu
Quả lớn Vô thượng,
Hôm nay chúng con
Thật là Thanh văn
Dem giáo pháp Phật,
Giáo hóa chúng sinh
Hôm nay chúng con
Thật A-la-hán.
Đối với thế gian
Trời, Người, Ma, Phạm
Khắp ở trong đó
Xứng đáng nhận cúng,
Thế Tôn ân lớn
Dem việc hiếm có
Tử bi giáo hóa
Lợi ích chúng con
Vô lượng ức kiếp
Ai có báo được,
Hầu hạ hết mình
Cúi đầu kính lẽ
Cúng dường tất cả
Cũng không đáp được.*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Dùng đầu đội Phật
Hai vai cõng vác
Hăng hà sa kiếp
Tận tâm cung kính,
Dâng thức ăn ngon
Vô số y báu
Và các đồ nầm,
Các loại thuốc thang
Ngưu đầu, Chiên-dàn
Và các ngọc báu
Dùng xây tháp miếu
Y báu trải đất...
Các việc như trên
Dem cúng đường Phật
Hăng hà sa kiếp
Cũng không đáp được
Chư Phật hiếm có
Vô lượng, vô biên
Không thể nghĩ bàn
Năng lực thần thông
Vô lậu, vô vi
Vua trong các pháp,
Vì hạng thấp hèn
Nhẫn việc lớn này
Hiện tướng phàm phu
Tùy nghi nói pháp.
Chư Phật tự tại
Đối với các pháp
Biết điều ưa muốn
Ý chí khả năng
Của các chúng sinh,
Tùy họ đắm nhận
Dùng nhiều ví dụ*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Để diễn nói pháp.
Tùy các chúng sinh
Căn lành dời trước
Biết đã thành thực,
Hay chưa thành thực
Suy lường phân biệt
Biết rõ các việc
Nơi đạo Nhất thừa
Tùy nghi nói ba.*

